

FRIGLER

Frigler İ. Ö. 750 yıllarında siyasi bir güç olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Bundan önceki tarihleri ve kökenleri hakkında bilgileri genelde batılı kaynaklardan almaktayız.

KARAKUS

Geç kaynaklar da yakın şeyler yazmaktadır.
Homeros Frigler için
«savaşa girmek için yanıp tutuşan» bir ulustur.
Strabon «Barışsever»
Arrianos «Çok mutlu insanlar»,
Livius «cesarettin yoksun, korkak»
olarak belirtir.

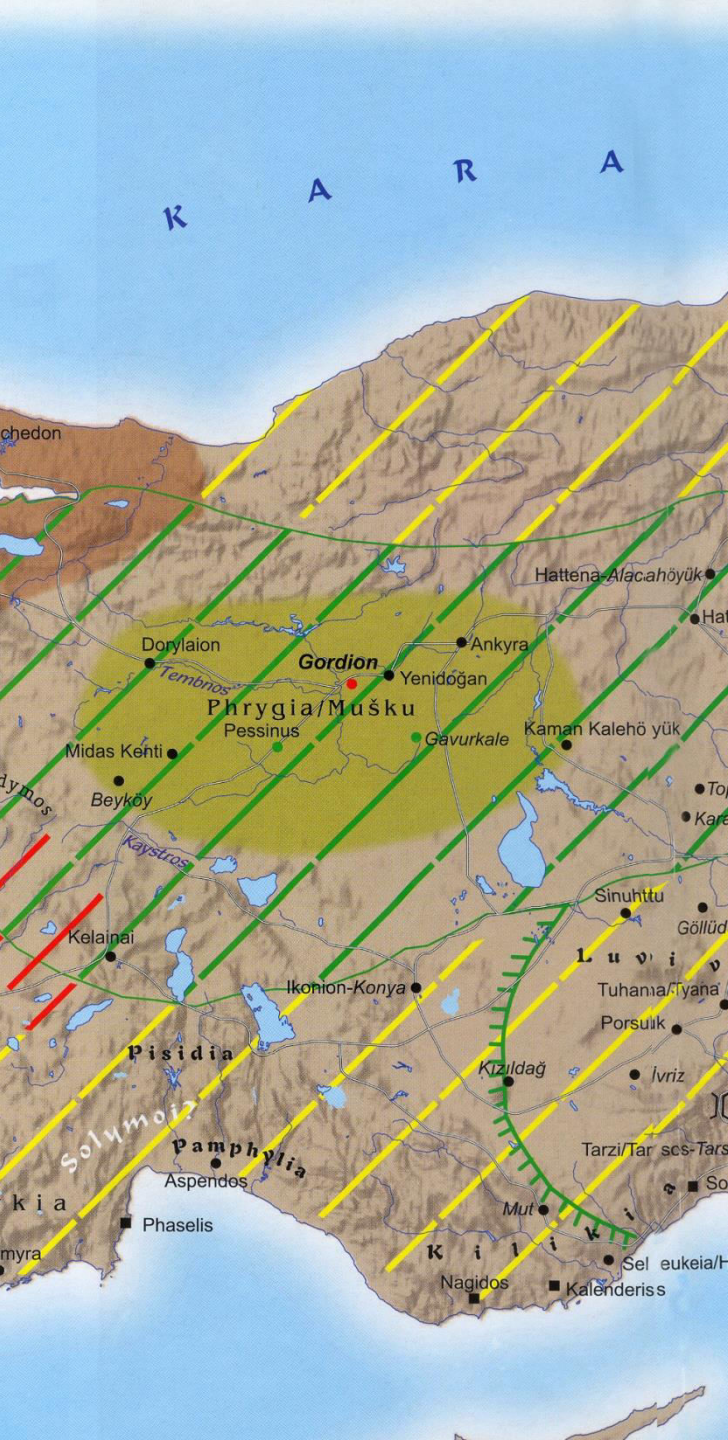

Frig Dili ve Yazısı

Friglerin kendine özgü bir dili vardır. Dilleri Balkanlar ve Thrak dilleriyle benzeşmektedir. Frig yazısı Eski Yunan, Lydia ve Lykia alfabesine benzer bir alfabeye soldan sağa doğru yazılmaktadır. Frig yazısı elimize çok az geçmiştir. Bunların sayısı 50 kadardır. Bu yazılar büyük taş anıtlarda, sunaklarda, nişlerde ya da seramik malzemelerde çizme suretiyle yapılmış olarak görülmektedir; bunlar oldukça kısa yazılardır. Bulunan bu malzemelerle Frig yazısı tam anlamıyla çözülememiştir. Frig yazısının İonia ve öteki Yunan alfabeleri gibi Fenike alfabesinden geliştiği düşünülmektedir. İ. Ö. 2 ve 3. Yüzyıllarda Roma çağında da mezar stellerinde Frig yazısını görmekteyiz.

Frig coğrafyası temel olarak Orta Anadolu'nun kuzeyi ile Kızılırmak yayından, Konya bölgesine ve Tuz Gölü'ne kadar uzanan yöre ile tanımlanabilir. Frigya'yı tam olarak tanımlayamamakla birlikte eldeki arkeolojik verilerle, Batıda Lydia Bölgesi (Kütahya'ya kadar uzanır), Kuzeyde Samsun, Tokat Zile çevresi ve Güneyde Burdur ve Antalya'ya kadar uzanmaktadır. Hellenistik çağda "Frygia Epiktetos" olarak anılan "Küçük Frigya" Ankara çevresi, Eskişehir ve Afyon illerine doğru uzanan bir bölgedir. Yerleşimlerine baktığımızda, genel olarak Orta Anadolu Hitit yerleşmelerinin üst tabakasında Frig yerleşimleri görülmektedir. Sayabileceğimiz önemli yerleşimler şunlardır: Gordion, Pessinus, Yazılıkaya (Eskişehir), Kerkenes, Hattuşa, Pazarlı, Alishar, Alacahöyük, Kültepe ile Göllüdağ.

Frigler hakkında bilgilerimiz Klasik Yunan kaynaklarından elde edilmektedir. Kral Gordios'un Frig başkenti Gordion'un kurucusu olduğu ve adını verdiği düşünülmektedir. Gordios'tan sonra tahta oğlu Midas geçer (İ. Ö. 742). Midas tüm Frig tarihine hâkim bir isim olmuştur. Daha sonraki dönemde başka bir isim yoktur. Midas ismi belki de Roma'da Sezar isminde olduğu gibi bir krali unvan olmuş olabilir. Başa geçen her krala bu ada verilmiş olabilir. Midas hakkında tüm bilgimiz Yunan kaynaklarındadır. Edindiğimiz bu bilgiler tamamen karşımıza efsanevi bir kral çıkarmaktadır. Midas Aiolia'daki Kyme kenti kralı Agamemnon'un kızı ile evlidir. Yunan kaynakları Midas'ı ve ülkesini muhteşem zenginliğiyle anlatır. Midas Ünlü Delphoi Tapınağı'na fildişinden yapılmış muhteşem bir taht hediye etmiştir.

Tanrı Dionysos'un en sevdiği arkadaşı satyr Silenos sarhoşluğundan dolayı ormanda sızar ve Dionysos'un kafilesinden ayrı düşer. Frigya'da olan olay sonucu Midas Selenos'u bulur, onu en iyi şekilde ağırlar ve Dionysos'a teslim eder. Dionysos Midas'ın kendisinden isteğini sorar. Midas dokunduğu her şeyin altın olmasını ister.

